

Pokyn k spracovaniu prekladov a národných príloh k druhej generácii eurokódov v rámci ÚNMS SR

Úvod

Tento pokyn je spracovaný na základe usmernenia CEN/TC 250 Konštrukčné eurokódy o tvorbe národných príloh v rámci NNO (CEN/TC 250 N 3126), schváleného Technickou radou CEN rozhodnutím 5/2022.

Stanovenie úrovni bezpečnosti pre budovy a inžinierske stavby a ich časti zostáva v kompetencii členov CEN. Národné normy, ktoré preberajú eurokódy, môžu mať národnú prílohu, ktorú prijíma príslušný národný normalizačný orgán (NNO) a obsahuje všetky národné výbery na použitie pri navrhovaní budov a inžinierskych stavieb, ktoré sa budujú v príslušnej krajine.

Národné výbery zohľadňujú možné rozdiely v geografických a klimatických podmienkach alebo v spôsobe života a tiež rôzne úrovne ochrany, ktoré prevládajú na národnej úrovni.

Eurokódy pripúšťajú alternatívne postupy, hodnoty a zatriedenia v prípadoch označených poznámkou, ktorá uvádza, že sa môže urobiť národný výber. Národné normy, ktoré preberajú príslušné eurokódy, majú mať národnú prílohu obsahujúcu národne definované parametre (NDP), ktoré sa vzťahujú na inžinierske stavby a budovy navrhované a postavené na území príslušnej krajiny.

1. Preberanie jednotlivých častí eurokódov a prijatie národnej prílohy

Vzhľadom na dátum povinného prijatia eurokódov v septembri 2027 (dop) sa nebudú eurokódy zaraďovať do programu rozvoja TN na prevzatie bez prekladu do slovenského jazyka. Do PRTN sa zariaďujú ihneď na prevzatie prekladom. Postupuje sa podľa platných interných riadiacich aktov (IRA).

V preklade sa v národnom predhovore (pod nadpis Národný predhovor) uvedie text:

Táto časť STN EN 199X-X-X: 202Y patrí do súboru druhej generácie eurokódov, ktorá od 1. apríla 2028 nahrádza prvú generáciu eurokódov prijatú do sústavy STN v rokoch 2004 až 2010.

Eurokódy dvoch generácií predstavujú dva samostatné ucelené súbory dokumentov na navrhovanie stavebných konštrukcií. Pri navrhovaní sa musia používať časti súborov dokumentov rovnakej generácie, pokiaľ TK 111 Uplatňovanie a používanie eurokódov na návrh príslušnej technickej komisie nerozhodne počas prechodného obdobia inak.

Národné prílohy sa sprístupňujú ako samostatné dokumenty, postup tvorby, úpravu a obsah pozri v ďalšej časti tohto pokynu.

Počas spracovania prekladu riešiteľ porovná zmeny v navrhovaných NDP oproti predošlej verzii eurokódu a spolu so špecialistom TN informujú TK o rozsahu zmien. TK rozhodne o potrebe spracovania národnej prílohy.

Národná príloha nie je potrebná v týchto prípadoch:

- ak preberaná časť eurokódu neobsahuje žiaden výber otvorený pre NDP;
- ak preberaná časť eurokódu nie je relevantná pre SR;
- ak TK rozhodne, že sa pre preberaný eurokód prijímú všetky odporúčané hodnoty, čo sa uvedie v národnom predhovore k prekladu.

Ak TK rozhodne, že nie je potrebné spracovať národnú prílohu a/alebo súhlasí s použitím všetkých NDP odporúčaných v CEN, v národnom predhovore prekladu eurokódu sa uvedie text:

Pri navrhovaní konštrukcií podľa STN EN 199X-X-X sa použijú všetky odporúčané hodnoty národne definovaných parametrov (NDP), metód a zatriedenia (podľa kontextu eurokódu) tak, ako sú uvedené v EN 199X-X-X.

Ak TK rozhodne o potrebe spracovať národnú prílohu, ktorá sa spracuje a prijme do sústavy STN súbežne s prekladom, uvedie sa text:

Táto STN sa na území Slovenskej republiky musí používať s národnou prílohou, ktorá obsahuje informácie len o tých parametroch ponechaných na národný výber, ktoré sa odlišujú od parametrov stanovených v EN 199X-X. V ostatných parametroch sa použijú hodnoty odporúčané v EN 199X-X.

Ak sa národná príloha bude spracúvať neskôr ako preklad, uvedie sa text:

Táto STN sa na území Slovenskej republiky musí používať s jej národnou prílohou, ktorá sa v čase prijatia prekladu do sústavy STN pripravuje. Národná príloha k STN EN 199X-X bude obsahovať informácie len o tých parametroch ponechaných na národný výber, ktoré sa odlišujú od parametrov stanovených v EN 19XX. V ostatných parametroch sa použijú hodnoty odporúčané v EN 199X.

Po odsúhlasení v TK sa môže uviesť, že do času prijatia národnej prílohy sa pri navrhovaní použijú odporúčané hodnoty CEN.

V Národnom predhovore v časti Normatívne referenčné dokumenty sa neuvedú eurokódy prvej generácie prijaté do sústavy STN, ale len druhá generácia, pričom sa uvedie údaj o prijatí podľa stavu v čase prijatia preberanej časti.

V kapitole preberaného eurokódu Normatívne odkazy sa môže v národnej poznámke pod čiarou uviesť informácia k dosiaľ nevydanej časti citovaného eurokódu textom: „Pripravuje sa.“

2. Postup tvorby národnej prílohy

Postupuje sa v súlade s **MP 03/2021 Tvorba pôvodných slovenských technických noriem a pôvodných technických normalizačných informácií**.

TK môže v rámci plánu prác odporučiť súčasne s prekladateľom príslušnej časti eurokódu aj spracovateľa národnej prílohy. Špecialista TN vyplní spolu s navrhnutým riešiteľom NA návrhový list (čiastočne vyplnený vzor v prílohe 1).

Každá národná príloha **sa musí notifikovať** ako pôvodná STN (MP 03/2021).

3. Obsah a úprava národnej prílohy

Národná príloha uvedie v kapitole NA.3 **len tie NDP, ktoré sa líšia** od odporúčaných v príslušnom eurokóde, informácia je uvedená v predhovore národnej prílohy.

Národná príloha nesmie byť v rozpore s obsahom eurokódu a nesmie uvádzať alternatívne postupy tam, kde to eurokód neumožňuje.

Národná príloha smie obsahovať priamo alebo formou odkazu národné výbery k tým ustanoveniam eurokódu, ktoré sú ponechané na národné stanovenie – NDP, na použitie pri navrhovaní budov a inžinierskych stavieb, ktoré budú umiestnené na území SR.

V širšom zmysle NDP sú:

- hodnoty a/alebo triedy, kde sa v eurokóde uvádzajú alternatívy;
- hodnoty, kde eurokód stanovuje len symbol;
- údaje špecifické pre krajinu (geografické, geologické, klimatické a pod.);
- postupy, ktoré sa majú použiť a eurokód uvádza viacero alternatív.

Národná príloha stanoví, či sa informatívne prílohy z danej časti eurokódu použijú na území SR ako informatívne alebo ako normatívne, prípadne, či sa na území SR nebudú používať. Smie sa:

1. dovoliť používanie, prípadne určiť informatívnu prílohu ako národnú požiadavku;
2. zakázať použitie celej prílohy alebo jej časti;
3. nevyjadriť sa k použitiu. Ak národná príloha nebude obsahovať vyjadrenie k použitiu, informatívna príloha sa smie použiť.

V prípade 2 môže národná príloha nahradiť informatívnu prílohu ako celok, uvedie sa nová príloha, alebo zčasti s modifikovanými alebo alternatívnymi ustanoveniami. Tieto môžu obsahovať požiadavky, odporúčania alebo dovolenia. Nemajú obsahovať učebnicové texty.

K informatívnym prílohám eurokódu sa môže uviesť **odkaz na národný dokument**, ktorý poskytuje inú rovnocennú metódu alebo postup, ako príslušná informatívna príloha.

Národná príloha môže obsahovať, priamo alebo prostredníctvom odkazu, doplňujúce informácie na zjednodušenie implementácie za **predpokladu, že nemia žiadne ustanovenia Eurokódov.**

Vzor národnej prílohy ako pomôcka pre riešiteľov sa uvádza v prílohe 2 spolu s popisom (kurzívou).